

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

**Toelichting Verordening
nadeelcompensatie
Hoogheemraadschap
Hollands Noorderkwartier 2015**

Registratienummer
15.36668

Datum
16 december 2015

Datum
16 december 2015

Toelichting bij de Verordening nadeelcompensatie Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier 2015

Algemene toelichting

Grondslag schadevergoeding Waterwet

Artikel 7.14 Waterwet bevat een algemene grondslag voor vergoeding van schade die het gevolg is van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer. Aan degene die schade lijdt of zal lijden, wordt op zijn verzoek door het betrokken bestuursorgaan een vergoeding toegekend, voor zover de schade redelijkerwijze niet of niet geheel voor zijn rekening dient te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd.

Artikel 7.15 Waterwet bepaalt dat voor de toepassing van artikel 7.14 Waterwet onder schade mede wordt verstaan schade in verband met wateroverlast of overstromingen, voor zover deze het gevolg zijn van de verlegging van een waterkering of van andere maatregelen, gericht op het vergroten van de afvoer- of bergingscapaciteit van watersystemen.

Artikel 7.14 Waterwet biedt alleen een basis voor vergoeding van onevenredige schade. Slechts schade die uitkomt boven de financiële nadelen die behoren tot het normaal maatschappelijk risico dat elke burger zelf behoort te dragen, komt voor vergoeding in aanmerking. Aan deze beperking tot onevenredige schade ligt onder meer ten grondslag dat tot op zekere hoogte voorzienbaar is dat de uitoefening van taken en bevoegdheden in het kader van het waterbeheer nadelige gevolgen met zich meebrengt.

In de Memorie van Toelichting bij de Waterwet¹ wordt uitgebreid ingegaan op de achtergronden van artikel 7.14 Waterwet en op de diverse factoren die bij het vaststellen van een recht op schadevergoeding een rol spelen.

Artikel 7.14 Waterwet ziet zowel op schade als gevolg van besluiten als op schade als gevolg van feitelijk handelen. Het kan bijvoorbeeld gaan om de vaststelling van peilbesluiten, besluiten ter zake van watervergunningen, gedoogbeschikkingen, maar ook om feitelijke beheershandelingen door het hoogheemraadschap.

De reikwijdte van artikel 7.14 Waterwet is uitdrukkelijk beperkt tot rechtmatig overheidsoptreden. Het artikel biedt geen basis voor schadevergoeding op grond van onrechtmatige daad. Daarvoor is een actie op grond van artikel 6:162 van het Burgerlijk Wetboek de aangewezen weg. Daarnaast kan geen beroep worden gedaan op artikel 7.14 Waterwet indien een andere grondslag voor schadevergoeding van toepassing is, zoals de Ontheeningswet.

Doel en strekking Verordening nadeelcompensatie HHNK

De Verordening nadeelcompensatie HHNK heeft een procedureel karakter. De verordening bevat regels ten aanzien van de inrichting, indiening en motivering van verzoeken tot schadevergoeding. Daarnaast zijn in de verordening regels opgenomen omtrent de behandeling en de wijze van beoordeling van verzoeken tot schadevergoeding. Een belangrijk onderdeel hiervan is de advisering over de door het bestuur te nemen beslissing op een verzoek tot schadevergoeding door een ter zake kundige persoon, bureau of commissie. De verordening waarborgt hiermee een zorgvuldige en eenduidige behandeling van verzoeken tot

¹ TK 2006-2007, 30818, nr. 3

Datum
16 december 2015

schadevergoeding. De bevoegdheid bij verordening dergelijke procedureregels vast te stellen is opgenomen in artikel 7.14 lid 2 en lid 3 Waterwet.

Relatie met Algemene wet bestuursrecht (Awb)

Een verzoek tot schadevergoeding is een aanvraag in de zin van de Awb. De beslissing op een verzoek tot schadevergoeding is een besluit. Dit brengt met zich mee dat op de behandeling van een verzoek tot schadevergoeding diverse bepalingen van de Awb van toepassing zijn. Daarbij moet worden gedacht aan de bepalingen over een zorgvuldige voorbereiding en belangenafweging, bekendmaking, motivering, horen van belanghebbenden, beslistermijnen, bezwaar en beroep alsmede de regels over bestuurlijke geldschulden.

Wet nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige besluiten

De Wet nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige besluiten (hierna Wns - Stb. 213, 50) is op 1 juli 2013 gedeeltelijk in werking getreden. Het betreft dan de bepalingen uit de Wns die betrekking hebben op onrechtmatig bestuurshandelen. Het gedeelte dat betrekking heeft op rechtmatig bestuurshandelen (nadeelcompensatie) is op het moment dat deze verordening wordt vastgesteld nog niet in werking getreden.

Als het resterende deel van de Wns ook in werking treedt zal een nieuwe paragraaf 4.5 over nadeelcompensatie worden ingevoegd in de Awb. Deze paragraaf codificeert het gelijkheidsbeginsel voor openbare lasten en enkele regels over nadeelcompensatie die in de jurisprudentie zijn ontwikkeld.

De algemene grondslag voor vergoeding van schade die het gevolg is van de rechtmatige uitoefening van een overheidstaak of -bevoegdheid bevindt zich dan in de Awb. Het is aannemelijk dat de grondslag in artikel 7.14 en 7.15 van de Waterwet dan komt te vervallen. In deze verordening is zoveel mogelijk vooruitgelopen op en rekening gehouden met de volledige inwerkingtreding van de Wns. De grondslag voor de behandeling en het beslissen op een verzoek om schadevergoeding op grond van deze verordening ligt vanaf dat moment in de Awb.

Datum
16 december 2015

Artikelgewijze toelichting

Artikel 1 – Begripsomschrijvingen

Onder b en c worden definities gegeven van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur. Beide besturen worden in de verordening genoemd. In de praktijk zal het dagelijks bestuur de handelingen verrichten die nodig zijn voor de behandeling van een aanvraag om schadevergoeding in de zin van deze verordening. Het onderscheid komt met name aan de orde bij het nemen van een beslissing op de aanvraag zoals omschreven in artikel 3.

Onder g wordt een definitie gegeven van het begrip waterstaatswerken. Bij de begripsomschrijving is zoveel mogelijk aangesloten bij de omschrijving zoals vermeld in artikel 1.1. van de Waterwet. Aangezien het hoogheemraadschap ook wegen in beheer heeft vallen deze ook onder het begrip waterstaatswerken. Waterbergingen die door of namens het hoogheemraadschap worden aangelegd, vallen ook onder het begrip waterstaatswerk in de zin van deze verordening, ongeacht of deze voldoen aan het begrip bergingsgebied zoals bedoeld in de Waterwet. Bij de kunstwerken gaat het uiteraard alleen om de kunstwerken die het hoogheemraadschap in beheer heeft.

Artikel 2 – Toepassing verordening

Eerste lid – De huidige grondslag voor nadeelcompensatie op grond van deze verordening is gelegen in artikel 7.14 van de Waterwet. De bepaling in het eerste lid van artikel 2 van deze verordening is identiek aan het toekomstige artikel 4:126 Awb. Dit artikel in de Awb treedt pas in werking als de volledige Wns in werking treedt. Op dat moment vormt titel 4.5 van de Awb het landelijke kader aan de hand waarvan nadeelcompensatieverzoeken worden beoordeeld. Het huidige artikel 7.14 van de Waterwet komt inhoudelijk op hetzelfde neer als artikel 4:126 Awb.

Tweede lid – Deze bepaling brengt tot uitdrukking dat deze verordening niet van toepassing is wanneer een bijzondere nadeelcompensatieregeling van toepassing is op de afhandeling van een verzoek om schadevergoeding. Daarmee wordt het vangnetkarakter van deze verordening onderstreept; zij treedt terug op het moment dat een andere nadeelcompensatieregeling specifiek in vergoeding van de schade voorziet.

Het algemeen bestuur heeft bijvoorbeeld op 24 augustus 2004, registratienummer 04.17017, een vergoedingsregeling vastgesteld voor de ontvangst van bovenmatige hoeveelheden baggerspecie. De hoogte van de vergoeding is afhankelijk gesteld van de hoeveelheid ontvangen baggerspecie. In dergelijke gevallen gaat die vergoedingsregeling boven de Verordening nadeelcompensatie.

Derde lid – De Nadeelcompensatieregeling verleggen kabels en leidingen in en buiten rijkswaterstaatswerken en spoorwegwerken 1999 van het toenmalige Ministerie van Verkeer en Waterstaat wordt door het hoogheemraadschap toegepast in situaties waarbij bepaalde soorten kabels en leidingen moeten worden verlegd als gevolg van werkzaamheden van het hoogheemraadschap. Deze regeling kent specifieke regels voor vergoeding van schade van nutsbedrijven, waarbij een relatie gelegd wordt tussen de liggingduur van de kabels en leidingen en hoogte van het toe te kennen bedrag aan nadeelcompensatie. De nadeelcompensatieregeling van het ministerie gaat in dergelijke gevallen boven de Verordening nadeelcompensatie van het hoogheemraadschap.

Datum
16 december 2015

Artikel 3 – Beslisbevoegdheid

Eerste lid – Het dagelijks bestuur is op grond van deze verordening bevoegd om verzoeken om vergoeding voor schade van € 500.000 en lager te behandelen. Op een verzoek om vergoeding van schade boven dit bedrag dient te worden beslist door het algemeen bestuur. In dat laatste geval zal doorgaans wel de procedure van afhandeling van het verzoek op dezelfde wijze worden doorlopen als bij verzoeken tot en met € 500.000.

Tweede lid – In het geval zonder nader onderzoek kan worden beslist op een verzoek om vergoeding van schade boven € 500.000, is de beslisbevoegdheid uit doelmatigheidsoverwegingen bij het dagelijks bestuur neergelegd.

Artikel 4 – Termijn voor indiening verzoek

Het is niet mogelijk voor alle gevallen een vaste termijn te bepalen waarbinnen de aanvraag tot nadeelcompensatie moet zijn ingediend. Soms zal schade zich pas na langere tijd voordoen, bijvoorbeeld in geval van zettingschade. Indien een vaste termijn voor indiening van de aanvraag zou worden bepaald zou dat als onredelijk gevolg hebben dat velen niet op basis van deze verordening een aanvraag zouden kunnen indienen. Het is echter uit bestuurlijk oogpunt en in verband met het rechtszekerheidsbeginsel ongewenst dat nog verzoeken om schadevergoeding worden ingediend jaren nadat het nadeel gebleken is. Met de nu gekozen termijnen worden gevolgen verbonden aan het achterwege laten van enig handelen vanaf het moment dat de belanghebbende in actie kon komen teneinde de verlangde schadevergoeding te verkrijgen. De termijn voor indiening van een verzoek begint in het algemeen te lopen wanneer redelijkerwijze kan worden gezegd dat op de geldende voorschriften tezamen met het vervuld zijn van de daarin gestelde feitelijke voorwaarden in beginsel een financiële aanspraak kan worden gebaseerd. In het tweede lid is neergelegd dat een verzoek in ieder geval te laat is ingediend indien en voor zover het na het verstrijken van de van toepassing zijnde verjaringstermijn (vijf c.q. twintig jaar) is ingediend. Deze bepaling strookt met de verjaringstermijnen in de Waterwet (art. 7.14, derde lid) en in de Wns.

Artikel 5 – Het verzoek om schadevergoeding

In dit artikel worden nadere regels gegeven voor het indienen van een verzoek om schadevergoeding. Op het indienen van zodanig verzoek is uiteraard Hoofdstuk 4 van de Awb van toepassing. Daarnaast zijn op het schadevergoedingsverzoek toegesneden bepalingen opgenomen.

Tweede lid – Van een verzoeker wordt verlangd dat hij alle gegevens, van welke aard dan ook, verschaft die het bestuur nodig heeft voor het beoordelen van de gegrondheid van de schadeclaim. Onder andere hierin komt de wederkerigheid van de rechtsverhouding tussen het bestuur en de benadeelde tot uitdrukking.

Tweede lid onder c – Het voorschrift sub c moet het onder meer mogelijk maken te beoordelen of verzoeker zich baseert op een rechtmatig handelen of op een onrechtmatig handelen. Dient het bestuur naar het oordeel van verzoeker de schade te vergoeden omdat het achterwege laten van de vergoeding hem in strijd zou brengen met het beginsel van gelijkheid voor openbare lasten, of steunt het verzoek in wezen op de gedachte dat het bestuur door te handelen zoals hij gedaan heeft anderszins in strijd met regels van geschreven of ongeschreven recht gehandeld heeft? Het antwoord op deze vraag bepaalt of de aanvraag door middel van een vereenvoudigde afdoening (kennelijke ongegrondheid) kan

Datum
16 december 2015

worden afgewezen of niet.

Daarenboven is deze bepaling van belang omdat het op de weg ligt van degene die schadevergoeding verzoekt om aannemelijk te maken dat het uit een overheidsmaatregel voortvloeiend nadeel redelijkerwijs niet te zijnen laste behoort te blijven.² Wanneer verzoeker er naar het oordeel van het bestuur niet in is geslaagd voldoende aannemelijk te maken dat het nadeel redelijkerwijs niet te zijnen laste dient te blijven, kan de aanvraag eveneens door middel van een vereenvoudigde afdoening (kennelijke ongegrondheid) worden afgewezen. In een dergelijk geval, bestaat er geen aanleiding om een nader onderzoek door een adviseur te laten verrichten.

Tweede lid, onder h – Het bepaalde onder h ziet op de situatie dat verzoeker schadevergoeding in geld wenst. In dat geval wordt verlangd dat in het verzoekschrift de hoogte van het naar het oordeel van verzoeker te vergoeden schadebedrag wordt aangegeven. Dat bedrag hoeft niet hetzelfde te zijn als de totale geleden schade, alleen al omdat in de vergoeding daarvan deels voorzien kan zijn door een andere compensatieregeling. Als het verzoek gaat over inkomensschade kunnen boekhoudkundige, fiscale of andere financiële bescheiden worden verlangd, voorzien van een accountantsverklaring. De gegevens betreffen dan het jaar waarin de schade zich heeft voorgedaan alsmede van enkele referentie jaren.

Tweede lid, onder i – Met het bepaalde onder i wordt bedoeld de benadeelde in de gelegenheid te stellen suggesties te doen omtrent de wijze van schadevergoeding. Denkbaar is immers dat het nemen van een feitelijke maatregelen adequater is dan het verlenen van een schadevergoeding in geld.

Vijfde lid – Indien de verzoeker onvoldoende gegevens heeft verstrekt om de gegrondheid van het verzoek te kunnen beoordelen, kan het dagelijks bestuur besluiten het niet in behandeling te nemen. Wel dient verzoeker in de gelegenheid te worden gesteld om de ontbrekende gegevens alsnog te verschaffen.

Artikel 6 – Aanhouding behandeling van het verzoek

Eerste lid – Indien het verzoek tot schadevergoeding betrekking heeft op een besluit waartegen bezwaar of (hoger) beroep aanhangig is, kan het dagelijks bestuur de behandeling van het verzoek aanhouden totdat het besluit onherroepelijk is. Zoals hiervoor is vermeld, is de reikwijdte begrensd tot rechtmatig handelen. Dit betekent dat een definitief besluit over schadevergoeding pas kan worden genomen nadat het schadeveroorzakende besluit onherroepelijk is geworden. Daarnaast kan de aanhangige procedure leiden tot wijziging van het besluit en daarmee samenhangend, de eventuele schade als gevolg daarvan. Indien de verzoeker voornemens is tegen het besluit bezwaar te maken of beroep in te stellen, dient de verzoeker dit op grond van artikel 5 lid 3 van de verordening in het verzoek te vermelden. Tot aanhouding van de behandeling van het verzoek kan ook worden besloten indien niet de verzoeker maar een derde tegen het besluit bezwaar maakt of beroep instelt.

Tweede lid - Het hoogheemraadschap heeft meerdere verzekeringen, zoals bijvoorbeeld een wettelijke aansprakelijkheidsverzekering of een Construction All Risks-verzekering. In de

² ABRS 15 oktober 1998, JB 1998, 278.

Datum
16 december 2015

huidige praktijk worden schadeclaims ofwel ter beoordeling en verdere afhandeling voorgelegd aan de verzekeraar van het hoogheemraadschap ofwel in eigen beheer afgedaan (voor zover het geclaimde bedrag geringer is dan of gelijk is aan het eigen risico van het hoogheemraadschap). Niet ondenkbaar is dat sommige van deze schadeclaims in de toekomst mogelijk onder het bereik van deze verordening vallen. Daarom is in dit artikel een voorziening getroffen die de bestaande praktijk en werkwijze tot uitgangspunt neemt. Daarmee wordt beoogd te bewerkstelligen dat schadeclaims die via de verzekering kunnen worden afgewikkeld ook uitsluitend via die weg tot een oplossing worden gebracht. In die zin wordt de afwikkeling langs de weg van de verzekering als 'voorportaal' van de algemene verordening inzake nadeelcompensatie beschouwd. Bovendien sluiten verzekering en nadeelcompensatie elkaar doorgaans wederzijds uit. Het is de bedoeling, dat ten aanzien van één en hetzelfde verzoek steeds slechts één behandeltraject loopt, hetzij verzekering, hetzij nadeelcompensatie. Overigens beoogt dit artikel aansluiting te zoeken bij de historisch gegroeide praktijk en werkwijze bij het hoogheemraadschap. Omdat met het vaststellen van deze verordening geen wijziging in de bestaande praktijk en werkwijze ten aanzien van verzekeringsclaims wordt beoogd, kan de afwikkeling van schadeclaims via de verzekering na het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening onverkort worden voortgezet.

Artikel 7 – Afdoening zonder nader onderzoek

Deze bepaling gaat ervan uit dat het niet steeds nodig is om voor alle gevallen uitgebreid onderzoek te doen naar de feiten of de toedracht achter het ontstaan van de geclaimde schade.

Eerste lid – Indien niet voldaan is aan de eisen voor het in behandeling nemen van het verzoek, of indien de verstrekte gegevens onvoldoende zijn voor de beoordeling van het verzoek, terwijl verzoeker in de gelegenheid is gesteld het verzoek aan te vullen, kan worden besloten het verzoek niet in behandeling te nemen.

Tweede lid – Deze bepaling legt vast dat indien en voor zover de schade naar het oordeel van het dagelijks bestuur zijn oorzaak niet vindt in een rechtmatige overheidsdaad, het verzoek zonder nader onderzoek wordt afgewezen, omdat het in dat geval kennelijk niet voor (verdere) afwikkeling op basis van deze verordening in aanmerking komt.

De bepaling strekt ertoe duidelijk te maken dat een verzoek om schadevergoeding dat niet steunt op een rechtmatige overheidsdaad als kennelijk ongegrond kan worden afgewezen. De onderhavige verordening heeft immers uitsluitend betrekking op schade die het gevolg is van een rechtmatige schadeoorzaak. Deze verordening voorziet niet in vergoeding van schade waaraan bijvoorbeeld een onrechtmatige daad of wanprestatie ten grondslag ligt. Wel dient de verzoeker bij toepassing van het tweede lid zo mogelijk te worden gewezen op de eventuele andere wegen die openstaan om zijn schade vergoed te krijgen.

Bijzondere aandacht verdient het geval waarin nog niet vaststaat dat de schadeoorzaak voor rechtmatig moet worden gehouden, omdat nog niet onherroepelijk is beslist op een aanhangig gemaakt beroep. Ook dan wordt het verzoek om schadevergoeding wegens kennelijke ongegrondheid afgewezen. Er is immers niet voldaan aan het vereiste van de rechtmatigheid van de schadeoorzaak. Overigens laat dit onverlet dat de verzoeker een herhaald verzoek kan indienen wanneer wel aan dit vereiste is voldaan. Hetzelfde geldt overigens zolang nog een bestuursrechtelijk rechtsmiddel kan worden aangewend tegen de schadeoorzaak.

Datum
16 december 2015

Derde lid – In het derde lid is neergelegd dat een verzoek zonder nader onderzoek kan worden afgewezen, indien en voor zover het na het verstrijken van de van toepassing zijnde verjaringstermijn (vijf c.q. twintig jaar) is ingediend.

Artikel 8 – Inwinning advies

Het uitgangspunt is dat eerst advies wordt ingewonnen van een adviseur voordat een besluit wordt genomen op het verzoek om schadevergoeding. Advies kan worden ingewonnen van een adviseur (eventueel werkend bij een adviesbureau) of een adviescommissie. Allerlei overwegingen kunnen een rol spelen voor het dagelijks bestuur om te kiezen voor een adviesbureau of een commissie. Deze verordening biedt de ruimte om daarin een keuze te maken. Er wordt benadrukt dat de beslissing ligt bij het hoogheemraadschap. De verzoeker heeft geen invloed op de wijze van advisering. Het uitgebrachte advies is overigens niet bindend. Als het hoogheemraadschap in zijn beslissing op het verzoek om schadevergoeding afwijkt van het advies dient in die beslissing gemotiveerd te worden aangegeven waarom van het advies wordt afgeweken.

Er zijn gevallen waarin op het verzoek tot schadevergoeding wordt beslist zonder advies van de adviseur in te winnen. Dit betreft ten eerste de situaties waarin aanstonds duidelijk is dat het verzoek voor toewijzing in aanmerking komt dan wel dient te worden afgewezen (lid 1 sub a). Daarvan is bijvoorbeeld sprake wanneer direct, dat wil zeggen bij een summier onderzoek, duidelijk is dat het geleden nadeel niet door het hoogheemraadschap veroorzaakt is. Ook in gevallen waarin verzoeker onvoldoende aannemelijk weet te maken dat het door hem geleden nadeel redelijkerwijs niet te zijnen laste behoort te blijven, kan er aanleiding bestaan het verzoek als kennelijk ongegrond af te wijzen. Kennelijk ongegrond is voorts het verzoek betreffende een schade waarvan de vergoeding anderszins is verzekerd of geregeld. Indien reeds na summier onderzoek blijkt dat de aanvraag niet kan worden gehonoreerd, is sprake van kennelijke ongegrondheid van de aanvraag. De kennelijke ongegrondheid van de aanvraag moet duidelijk zijn zonder dat nader op de inhoudelijke merites van de zaak wordt ingegaan.

Als het dagelijks bestuur van mening is dat het verzoek buiten het bereik van deze verordening valt, dan kan het verzoek zonder nader onderzoek worden afgewezen. Indien niet duidelijk is of een verzoek betrekking heeft op schade uit een rechtmatig of een onrechtmatig overheidshandelen, heeft de burgerlijke rechter daarover het laatste woord.

Ten tweede kan het verzoek zonder advies van de adviseur worden afgedaan als de vermoedelijk toe te kennen schadevergoeding minder dan € 10.000 bedraagt (lid 1 sub b). Ten derde kan een advies achterwege blijven als een beleidsregel over de vergoeding van de schade is vastgesteld (lid 1 sub c).

Het in deze gevallen achterwege laten van advisering is een bevoegdheid maar geen verplichting van het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur kan aanleiding zien toch advies van de adviseur in te winnen. Een voorbeeld hiervan is de situatie dat de vermoedelijk toe te kennen schadevergoeding weliswaar minder dan € 10.000 bedraagt, maar het verzoek complex van aard is.

Tweede lid – Omdat artikel 8 uitsluitend het oog heeft op eenvoudige gevallen, waarin (vrijwel) onmiddellijk duidelijk is welke beslissing moet worden genomen, zijn in het tweede lid enkele bepalingen van de verordening niet van toepassing verklaard. Het betreft de

Datum
16 december 2015

bepalingen die betrekking hebben op de advisering. De naleving hiervan heeft in de situatie waarop artikel 8 ziet, geen toegevoegde waarde.

Artikel 9 – Een commissie als adviseur

Als het dagelijks bestuur ervoor kiest zich te laten adviseren door een adviescommissie worden in dit artikel een aantal regels gesteld die daarbij moeten worden nageleefd. Het gaat dan om de samenstelling van de commissie, de zittingsduur van de leden van de commissie en de vergoeding.

Gelet op de aard van de te nemen beslissingen en de gevolgde bestuurspraktijk dient de commissie uit onafhankelijke deskundigen te bestaan. Meer in algemene zin valt op te merken dat het inschakelen van een adviescommissie bij de behandeling van zaken als de onderhavige bijdraagt aan een zorgvuldige voorbereiding van de te nemen beslissingen en daarmee aan de legitimiteit daarvan voor de betrokken burgers.

Ofschoon dat niet uitdrukkelijk bepaald is, zal het voorzitterschap van de commissie in verband met de aard van de materie, in de regel worden opgedragen aan een jurist. De overige leden zullen doorgaans een andere deskundigheid inbrengen, bijvoorbeeld die van accountant, boekhoudkundige of makelaar. Soms ook zal het wenselijk zijn een lid te benoemen op grond van een specifiek technische deskundigheid. De verordening gaat ervan uit dat de adviescommissie uit drie leden bestaat.

Bij een hoorzitting is het uitgangspunt dat de voorzitter en twee leden aanwezig zijn. Het kan echter voorkomen dat door omstandigheden niet iedereen aanwezig kan zijn. Dit artikellid geeft aan dat in dergelijke gevallen de hoorzitting doorgang kan vinden als in ieder geval twee commissieleden aanwezig zijn. Eén van de twee kan zo nodig als plaatsvervangend voorzitter optreden.

Artikel 10 – Taken van de adviseur

Eerste lid – Het eerste lid bevat een omschrijving van de taken van de adviseur.

Tweede lid – Het tweede lid bepaalt dat in het advies, indien van toepassing, ook iets wordt gezegd over een eventueel voorschot op de uit te keren schadevergoeding en over de hardheidsclausule.

Artikel 11 – Werkwijze van de adviseur

Deze bepaling heeft betrekking op de werkwijze van de adviseur.

Eerste, tweede en derde lid – Indien de adviseur dit nodig acht, stelt hij een onderzoek ter plaatse in. Aan de adviseur komt niet de bevoegdheid toe plaatsen te betreden tegen de wil van de rechthebbende. De adviseur stelt de verzoeker en het dagelijks bestuur in de gelegenheid hun standpunt tijdens een hoorzitting mondeling toe te lichten. De hoorzitting kan worden gecombineerd met het onderzoek ter plaatse. De uitnodiging voor de hoorzitting wordt ten minste drie weken voor de hoorzitting verzonden. Tot tien dagen voor de hoorzitting kunnen de verzoeker en het dagelijks bestuur nadere stukken indienen.

De Algemene wet bestuursrecht schrijft niet voor dat een hoorverslag een volledige weergave dient te zijn van hetgeen is gezegd tijdens de hoorzitting. Het verslag is vormvrij. In de praktijk komt het erop neer dat het verslag minimaal in zakelijke vorm weergeeft hetgeen tijdens de hoorzitting naar voren is gekomen en voor de beoordeling van het verzoek van belang is.

Vierde lid – Het bestuur verschaft aan de adviseur de gegevens die nodig zijn voor een goede vervulling van zijn taak. Tot die gegevens behoren niet alleen het verzoek met de daarbij

Datum
16 december 2015

behorende, eventueel later toegevoegde, bescheiden, maar ook de zich onder het bestuur bevindende gegevens over de schadeoorzaak. Artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur is van overeenkomstige toepassing.

Een soortgelijke verplichting wordt opgelegd aan de verzoeker. Ook hij dient de gegevens te verschaffen die de adviseur nodig heeft voor een goede vervulling van zijn taak. De verzoeker zal waarschijnlijk al gegevens hebben overgelegd bij het indienen van zijn verzoek, maar het is niet onmogelijk te achten dat de adviseur het overleggen van nadere gegevens nodig vindt.

Vijfde lid – Het vijfde lid stelt de adviseur in de gelegenheid inlichtingen in te winnen bij derden. Indien gebruik wordt gemaakt van een adviseur en met het inwinnen van inlichtingen bij derden kosten zijn gemoeid, is voorafgaande instemming van het dagelijks bestuur nodig.

Artikel 12 – Het advies

De adviseur brengt binnen drie maanden een conceptadvies uit. De verzoeker en het dagelijks bestuur hebben vervolgens gedurende zes weken gelegenheid schriftelijk bedenkingen tegen het conceptadvies in te brengen. Daarna brengt de adviseur binnen zes weken zijn definitieve advies uit. De adviseur gaat hierbij in op door partijen ingebrachte bedenkingen.

Artikel 13 – De beslissing op het verzoek

In dit artikel staan de termijnen vermeld waarbinnen op het verzoek beslist dient te worden. Er is een verdagingsmogelijkheid.

Artikel 14 – Voorschot

In artikel 14 is voorzien in de mogelijkheid van het verstrekken van een voorschot. Een voorschotregeling is essentieel voor een adequate Verordening nadeelcompensatie.³ Een voorschot kan onder meer strekken ter beperking van de schade.

Het uitgangspunt is dat schade pas wordt vergoed nadat de schade zich heeft voorgedaan. Er kunnen echter redenen zijn hierop een uitzondering te maken. De verzoeker, die naar redelijke verwachting in aanmerking komt voor een vergoeding in geld als bedoeld in artikel 2 en wiens belang vordert dat aan hem een voorschot op deze vergoeding wordt toegekend, kan het dagelijks bestuur verzoeken hem een voorschot te verlenen. Indien het verzoek wordt behandeld met voorafgaande advisering door de adviseur, maakt de mogelijkheid tot het verlenen van een voorschot onderdeel uit van het door de adviseur uit te brengen advies. Indien het dagelijks bestuur beslist tot toekenning van een voorschot wordt daarmee geen aansprakelijkheid erkend. Het voorschot kan volgens deze verordening uitsluitend worden verleend indien de verzoeker schriftelijk de verplichting aanvaardt tot gehele en onvoorwaardelijke terugbetaling van hetgeen ten onrechte als voorschot is uitbetaald. Het dagelijks bestuur kan daarvoor zekerheidstelling, bijvoorbeeld in de vorm van een bankgarantie, verlangen. Daarbij moet betrokken worden de vraag naar het risico van de onmogelijkheid van terugbetaling van het voorschot.

Het beoordelen of een verzoeker die een bedrijf uitoefent daadwerkelijk schade zal lijden en hoe hoog die schade zal zijn, kan voorafgaande aan het nemen van een besluit of de aanvang van de werkzaamheden lastig zijn. De duur van de werkzaamheden en financiële gevolgen daarvan voor het bedrijf kunnen worden betrokken in de vraag of een voorschot wordt verstrekt en hoe hoog dit moet zijn. Dijkversterkingswerkzaamheden duren bijvoorbeeld vaak

³ Vz. ABRS van 18 november 1997, AB 1998, 60.

Datum
16 december 2015

meerdere jaren. Deze werkzaamheden kunnen voor een bedrijf zulke ingrijpende gevolgen hebben dat het bedrijf in de financiële problemen kan komen als de schade pas achteraf wordt vergoed. Het bedrijf dient dit wel aannemelijk te maken. De hoogte van een eventueel voorschot kan in dergelijke gevallen worden bepaald door de omzetsdaling van het bedrijf na één jaar of één seizoen waarin de werkzaamheden een aanvang hebben genomen, te vergelijken met de omzetcijfers in de voorgaande jaren. Een deel van de op die manier bepaalde schade zou dan jaarlijks als voorschot kunnen worden verstrekt. Na afloop van de werkzaamheden wordt vervolgens de balans opgemaakt en beoordeeld of te veel of te weinig schadevergoeding is uitgekeerd.

Het dagelijks bestuur kan een ten onrechte verleend voorschot wegens onverschuldigde betaling terugvorderen.

Artikel 15 – Uitbetaling toegekende schadevergoeding

Uit een oogpunt van rechtszekerheid is in deze bepaling vastgelegd binnen welke termijn na het nemen van de beslissing op het verzoek het dagelijks bestuur als regel zal overgaan tot uitbetaling van de toegekende schadevergoeding. Uiteraard dient op het uit te keren bedrag een eventueel in een eerder stadium verstrekt voorschot in mindering te worden gebracht.

Artikel 16 – Wijziging of intrekking van de beslissing

Op grond van deze bepaling heeft het bestuur de mogelijkheid een reeds genomen beslissing, waarbij een zeker bedrag aan schadevergoeding aan de verzoeker is toegekend, naderhand in te trekken of te wijzigen, zulks op basis van de in het eerste lid aangeduide feiten en omstandigheden. Aangezien de beslissing tot intrekking of wijziging van een eerdere beslissing tot (volledige of gedeeltelijke) toekenning van schadevergoeding vanuit het gezichtspunt van de verzoeker kan worden opgevat als een voor hem nadelige, belastende beschikking, is in het tweede lid een voorafgaande hoorverplichting opgenomen. Krachtens het derde lid kan het bestuur de eventueel in eerste instantie teveel betaalde schadevergoeding wegens onverschuldigde betaling terugvorderen.

Artikel 17 – Beleid hoogheemraadschap

Vanzelfsprekend vormt het vigerend beleid van het hoogheemraadschap het uitgangspunt bij de beoordeling van verzoeken om toekenning van schadevergoeding ingevolge deze verordening. Daarbij kan het gaan om het beleid, zoals verwoord in het vigerende Waterbeheersplan en Beheersplan waterkeringen, maar ook om het beleid vastgelegd in afzonderlijke documenten met betrekking tot bijvoorbeeld het onderhoud aan (hoofd)watergangen, kaden, beschoeiingen en dijken, enzovoort, waarop ingevolge dit artikel acht dient te worden geslagen.

Artikel 18 – Hardheidsclausule

Dit artikel kent een voorziening voor onredelijke en onvoorziene gevallen.

Artikel 19 – Nadere regels

In dit artikel geeft het algemeen bestuur aan het dagelijks bestuur de bevoegdheid om met betrekking tot de uitvoering van deze verordening nadere regels te stellen. Hierbij kan worden gedacht aan bijvoorbeeld kortingen of drempels voor de vaststelling van de omvang van het normaal maatschappelijk risico of normaal ondernemersrisico.

De artikelen 20 en 21 spreken voor zich en behoeven derhalve geen nadere toelichting.

Toelichting Verordening nadeelcompensatie
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier 2015

Datum
16 december 2015

Er is voor gekozen om geen overgangsregeling in de verordening op te nemen. Het is de bedoeling om voor verzoeken die zijn ingediend vóór inwerkingtreding van de verordening en waarvoor nog geen advies is uitgebracht zoveel mogelijk de regels van de nieuwe verordening toe te passen. De toepassing van de nieuwe verordening op dergelijke verzoeken mag niet in het nadeel zijn van de verzoeker.

